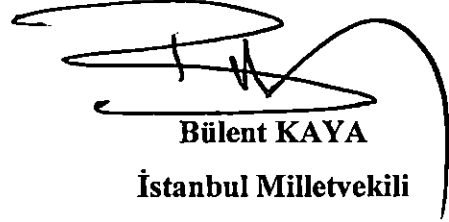

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye'de hububat piyasalarının düzenlenmesinde uygulanan politikaların, Toprak Mahsulleri Ofisinin müdahale alım mekanizmasının, üretici gelirleri üzerindeki etkilerinin, tarımsal destekleme araçlarının yeterliliğinin ve ülkemizin gıda arz güvenliğine yönelik sonuçlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz. 10.06.2026

Bülent KAYA

İstanbul Milletvekili

Grup Başkanvekili

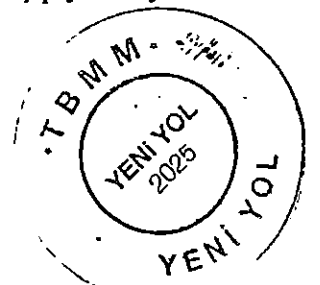
GEREKÇE

Tarım sektörü, devasa bir ihtisas alanıdır. Tarım sadece ekonomik bir faaliyet alanı değil, aynı zamanda gıda güvenliğinin, kırsal kalkınmanın ve ulusal stratejik bağımsızlığın temel unsurlarından biridir. Yaklaşık 20 milyon tonluk yıllık üretim hacmiyle buğday, Türkiye'nin tarımsal üretim yapısının ve gıda sisteminin en stratejik ürünlerinden biri olma niteliğini sürdürmektedir. Bu nedenle buğday ve diğer hububat ürünlerine ilişkin fiyatlandırma politikaları yalnızca üreticileri değil, tüketicileri, gıda sanayisini ve ülke ekonomisinin bütününe doğrudan etkilemektedir.

Toprak Mahsulleri Ofisi tarafından 2026 yılı için ton başına makarnalık ve ekmeçlik buğday alım fiyatı 16.500 TL, arpa alım fiyatı ise 12.750 TL olarak açıklanmıştır. Ancak söz konusu fiyatların açıklanmasının ardından başta üretici örgütleri, ziraat odaları, kooperatifler ve tarım ekonomistleri olmak üzere çok sayıda kesim tarafından üretim maliyetleri ile açıklanan fiyatlar arasındaki ilişkinin yeterince şeffaf olmadığı yönünde değerlendirmeler yapılmıştır. Özellikle son yıllarda mazot, gübre, tohum, zirai ilaç, sulama, işçilik ve finansman maliyetlerinde meydana gelen yüksek oranlı artışlar dikkate alındığında, açıklanan fiyatların üreticiye sürdürülebilir bir gelir sağlayıp sağlamadığı hususunda ciddi tartışmalar ortaya çıkmıştır.

Türkiye İstatistik Kurumu verileri incelendiğinde tarımsal girdi fiyat endeksinde son yıllarda yaşanan artışların genel enflasyonun üzerinde seyrettiği görülmektedir. Buna karşılık birçok üretici, ürün fiyatlarının maliyet artışlarıyla aynı hızda yükselmediğini, üretimden elde edilen gelirin giderek azaldığını ve tarımsal faaliyetlerin ekonomik sürdürülebilirliğinin zayıfladığını ifade etmektedir. Özellikle kredi faizlerindeki yükseliş, işletme sermayesi ihtiyacının artması ve tarımsal üretimde risk unsurunun büyümesi üreticilerin gelir beklentilerini olumsuz etkilemektedir.

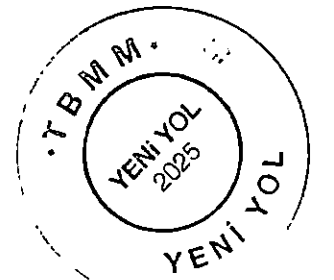
Öte yandan Toprak Mahsulleri Ofisinin asli görevlerinden biri yalnızca ürün satın almak değil, piyasayı düzenlemek, fiyat istikrarını sağlamak, üreticiyi korumak, stratejik stokları yönetmek ve olağanüstü dönemlerde gıda arz güvenliğini teminat altına almaktır. Buna rağmen son yıllarda müdahale alımlarının piyasa üzerindeki etkisinin azaldığı, ithalat politikalarının iç piyasa fiyatları

üzerindeki sonuçlarının yeterince analiz edilmediği ve üretici gelirlerinin korunmasında mevcut mekanizmaların etkinliğinin tartışmalı hale geldiği görülmektedir.

Nitekim son yıllarda buğday ve arpa üretim alanlarında meydana gelen değişimler, tarımsal işletmelerin küçülmesi, genç nüfusun tarımdan uzaklaşması ve üretim maliyetlerinin artması, Türkiye'nin uzun vadeli hububat arz güvenliği açısından dikkatle değerlendirilmesi gereken gelişmelerdir. Tarımsal üretimin sürdürülebilirliği, çiftçinin üretimde kalabilmesi ve tüketicilerin uygun fiyatlarla gıdaya erişiminin sağlanabilmesi için mevcut alım politikalarının, destekleme mekanizmalarının ve piyasa düzenleme araçlarının bütün yönleriyle incelenmesi zorunlu hale gelmiştir.

Bu çerçevede, Toprak Mahsulleri Ofisinin müdahale alım politikalarının etkinliğinin, hububat alım fiyatlarının belirlenmesinde esas alınan kriterlerin, üretim maliyetleri ile üretici gelirleri arasındaki ilişkinin, ithalat ve stok politikalarının iç piyasa üzerindeki etkilerinin, tarımsal desteklerin yeterliliğinin ve Türkiye'nin gıda arz güvenliği bakımından ortaya çıkan risklerin bütün boyutlarıyla araştırılması; mevcut sorunların tespit edilerek gerekli yasal, idari ve ekonomik tedbirlerin belirlenmesi zaruret göstermektedir.

MİLLETVEKİLİ ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
SADULLAH KISACIK	ADANA	
İDRİS ŞAHİN	ANKARA	
MESUT DOĞAN	ANKARA	
SADULLAH ERGİN	ANKARA	
ŞERAFETTİN KILIÇ	ANTALYA	
CEMALETTİN KANİ TORUN	BURSA	
MEHMET ATMACA	BURSA	
SEMA SİLKİN ÜN	DENİZLİ	
ERTUĞRUL KAYA	GAZİANTEP	
NECMETTİN ÇALIŞKAN	HATAY	
BÜLENT KAYA	İSTANBUL	
ELİF ESEN	İSTANBUL	
HASAN KARAL	İSTANBUL	
MEDENİ YILMAZ	İSTANBUL	
MUSTAFA KAYA	İSTANBUL	
BİROL AYDIN	İSTANBUL	
MUSTAFA BİLİCİ	İZMİR	
MEHMET EMİN EKMEK	MERSİN	
SELÇUK ÖZDAĞ	MUĞLA	
MEHMET KARAMAN	SAMSUN	

